

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/141/2018
Identifikačné číslo spisu: 8217203318
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8217203318.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ F., bývajúcej v G., 2/ Z., bývajúceho v O., 3/ F., bývajúceho v G., 4/ F., bývajúcej v J., 5/ S., bývajúceho v G., všetkých zastúpených Mgr. Otom Salokym, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 94, proti žalovanému Z., bývajúcemu v G., zastúpenému JUDr. Vladimírom Pochom, advokátom so sídlom v Bardejove, Hviezdoslavova 3, o zriadenie vecného bremena, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5 C 3/2017, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. februára 2018 sp. zn. 25 Co 2/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ až 5/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 11. septembra 2017 č. k. 5 C 3/2017-80 zamietol návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd „určil pre žalobkyňu povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov do vlastníckych práv žalovaného a následne zákaz vstupu na parcely C KN XXX/X., C KN XXX/X až C KN XXX v katastrálnom území G. vedených na LV č. XXX“ aj z dôvodu, že je ich výlučným vlastníkom. Vychádzal zo zistenia, že uznesením zo 14. júla 2017 č. k. 5 C 3/2017-58 nariadil na návrh žalobcov neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa akýchkoľvek zásahov a konaní, ktorými by zamedzoval žalobcom prístup motorovými vozidlami a peši z verejnej komunikácie nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 4.903 m² vedenej pre k. ú. G. na LV č. XXXX, k stavbe rodinného domu so súpisným číslom XXXX, postavenej na parcele KN-C č. XXX/X, vedenej pre k. ú. G. na LV č. XXX, cez príľahlý pozemok, a to cez nehnuteľnosti - parcelu KN-C č. XXX., zastavané plochy a nádvorcia o výmere 226 m², parcelu KN-C č. XXX, záhrady o výmere 165 m², parcelu KN-C č. XXX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 661 m², parcelu KN-C č. XXX/X, záhrady o výmere 470 m², parcelu KN-C č. XXX/X, záhrady o výmere 252 m², parcelu KN-C č. XXX/X, záhrady o výmere 122 m², parcelu KN-C č. XXX/X, záhrady o výmere 626 m², vedenej pre k. ú. G. na LV č.

XX., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. augusta 2017 a vykonateľnosť 2. augusta 2017. Mal osvedčené, že žalobcovia, resp. ich právny predchodca dlhé roky využívali so súhlasom žalovaného jeho pozemok na prístup k rodinnému domu v ich vlastníctve, nakoľko iný prístup k nemu nemali a nemajú. Žalovaný svoj postoj zmenil a reálne bráni žalobcom v prechode cez jeho pozemok k ich nehnuteľnosti a tiež im bráni v užívaní ich rodinného domu, v ktorom býva žalobkyňa 1/ a ostatní žalobcovia ju občasne navštevujú. Dospel k záveru, že nariadením neodkladného opatrenia na návrh žalobcov nedôjde u žalovaného k podstatnej zmene jeho pomerov a do jeho práv nebude zasiahnuté v nevyváženej miere, pretože doteraz žalobcom umožňoval prechod cez svoj pozemok. Uviedol, že žalovaný v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré je v protiklade s neodkladným opatrením vydaným na návrh žalobcov, neuviedol žiadne skutkové tvrdenia, ktoré by odôvodňovali vydanie ním navrhovaného neodkladného opatrenia.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného uznesením z 27. februára 2018 sp. zn. 25 Co 2/2018 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne [§ 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)]. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a skonštatoval správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože žalovaný nepreukázal následok, že by došlo k ohrozeniu jeho práva, ak by takéto neodkladné opatrenie vydané nebolo. Poukázal na to, že v danom spore už bolo na návrh žalobcov neodkladné opatrenie nariadené. Nariadením neodkladného opatrenia na návrh žalovaného by sa zmaril účel pôvodne nariadeného neodkladného opatrenia, ktoré sa stalo právoplatným a vykonateľným, predovšetkým za situácie, že od nariadenia neodkladného opatrenia (na návrh žalobcov) nedošlo k žiadnej zmene pomerov na strane žalobcov a žalovaného, ktorá by si vyžadovala novú úpravu.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Rozhodnutie súdu prvej inštancie aj rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nepreskúmateľné. Mal za to, že v prípade nariadenia neodkladného opatrenia na návrh žalobcov došlo k nevyváženému zásahu vo vzťahu k žalovanému, pričom súd rozhodoval len na základe skutočností uvedených žalobcami. Uviedol, že oba súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože súčasný stav je pre žalovaného a jeho rodinu zúfalý. Vyjadril presvedčenie, že v predmetnej veci nejde o stav núdze ani verejný záujem a žalovaný nie je povinný strpieť daný stav. Poukázal na skutočnosť, že v konaní na odvolacom súde odvolací súd konal tak, že samotné rozhodnutie spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a prípadne aj uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol a priznal im nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

7. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť

samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 C.s.p.) žalovaný napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správne uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Dovolanie žalovaného posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolací dôvod, ktorý žalovaný uplatnil, treba posúdiť podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. V prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti rozhodnutia podľa § 420 C.s.p. dovolací súd v prvom rade skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

15. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 C.s.p.). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 C.s.p., konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

16. V prejednávanej veci v priebehu konania vo veci samej, ktoré začalo doručením žaloby o zriadenie vecného bremena súdu prvej inštancie 26. apríla 2017, žalovaný podal 11. augusta 2017 procesný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ súd prvej inštancie tento návrh zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nie je potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodnutím vo veci samej v zmysle § 420 C.s.p. Návrh žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý v priebehu civilného sporového konania, v ktorom sa vo veci samej rozhoduje rozsudkom (§ 305 C.s.p.).

17. Uznesenie, ktorým odvolací súd v danom prípade potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, nie je (ani) rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. Aj po zamietnutí návrhu žalovaného na nariadenie neodkladného opatrenia civilné sporové konanie žalobcov proti žalovanému pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne.

18. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného z § 420 písm. f/ C.s.p. nevyplýva, dovolací súd bez toho, aby uskutočnil dovolací meritórny prieskum, dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.